

Práca pojednáva o existencii stavieb vybudovaných rímskymi stavebnými technikami a s civilnou funkciou v tej časti Podunajskej nížiny mimo Impéria, ktorá bola ako výnimočná oblasť historicky bezprostredne v kontakte s rímsko-provinciálnou civilizáciou počas prvých štyroch storočí po Kr. Po geografickom opise nadlimitnej zóny nasleduje podrobný historický prehľad, ktorý poskytuje rámec pre interpretáciu stavieb. Predložený materiál zahŕňa všetky doklady rímskej architektúry v predmetnom časovom období, a to in situ ako aj v sekundárnych nálezoch stavebného materiálu. Analýza delí materiál na dva druhy civilných stavieb – stavby villového typu, a menšie stavby. Do prvej kategórie spadajú tie stavby, ktoré vychádzajú z provinciálnej obytnej architektúry, a zahŕňa štruktúry budované pre civilné účely v rámci vojenského ťaženia (Mušov-Neurissen), areály na vzor provinciálneho ekonomického systému villa rustica (Stupava, Bratislava-Dúbravka), ako aj domnelé sídla významných osobností z domáceho etnika (Oberleisenberg, Cífer-Pác). Druhý typ menších stavieb zahŕňa tzv. „stavby II“, ktoré boli súčasťami horeuvedených komplexov germánskych sídiel, stavby s kombinovanými rímsko-barbarskými stavebnými technikami (Bratislava-Devín), ako aj sakrálne stavby (Bratislava-Devín, Niederleis). Nasledujúci technický opis rímskej zložky v architektúre nadlimitnej zóny má za účel osvetliť konštrukčné detaily, ako jedinečnosť týchto stavieb v kontexte laténskych a germánskych sídlisk. Záver práce je venovaný zánikovým horizontom stavieb a ich znovupoužitiu vo veľkomoravskom období pre potreby sakrálnych stavieb v románskom slohu.